III.
(8

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

PII PAPAE SEXTI

NOVAE LITTERAE

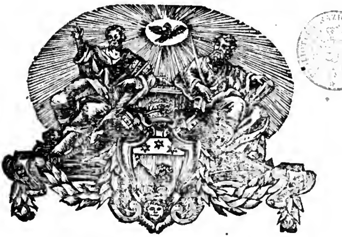
QUIBUS DENUO MONENTUR

SPECIATIM

EPISCOPI CONSECRATORES, ET ADSISTENTES,
PSEUDO-EPISCOPI CONSECRATI ET INTRUSI,
EORUMQUE VICARII,
EPISCOPI CIVICO JUREJURANDO OBSTRICTI,
PAROCHI INTRUSI, VICARII, CAETERIQUE PRESBYTERI
AB EPISCOPIS INTRUSIS DELEGATI

IN REGNO GALLIARUM

Adsignatis diebus sexaginta pro secunda, *et aliis sexaginta diebus pro* tertia *Monitione*

ROMAE MDCCXCII.

TYPIS REV. CAMERAE APOSTOLICAE

Digitized by Google

Digitized by Google

Dilectis Filiis Nostris S. R. E. Cardinalibus;
et Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, et Episcopis;
ac Dilectis Filiis Capitulis, Clero, et Populo
REGNI GALLIARUM

PIUS PP. VI.

Dilecti Filii Nostri, Venerabiles Fratres, ac Dilecti Filii,
Salutem, et Apostolicam Benedictionem.

NOvae hae Litterae, quas ad Vos damus, testatum Vobis facient, quanto ex una parte Noster animus gaudio, ex alia verò afficiatur dolore propter diversum Nostrarum *Monitionum* exitum, quae Litteris die 13. mensis Aprilis superioris Anni datis continebantur; quae quidem Monitiones quales fuerint, nec Vos latet, nec ullus Catholici Orbis ignorat Episcopus.

Ad *gaudium* quod attinet, Vos in primis, Dilecti Filii Nostri S. R. E. Cardinales, ac Ven. Fratres Archiepiscopi et Episcopi, locupletissimam Nobis causam suppeditatis. Nostris enim paternis vocibus confirmati magis magisque egregia constantiae laude enituistis; alii ex Vobis invicto animo exilium tolerantes extra vestras Ecclesias, et extra ipsum Regnum; alii injuriis adversantium ac insectationibus obnoxii in vestris ipsis Ecclesiis; alii denique carceris etiam squalorem sustinentes, quod praesertim de Te factum fuisse ex tuis litteris intelleximus, Ven. Fr. Episcope *Seniciensis*, dignus propterea qui potiori laude cumuleris; omnes praeterea (si quatuor tantum Pastores infelicissimi excipiantur) sive praesentes, sive absentes id maximo studio atque ope adlaborantes, ut Nostrae vulgarentur Epistolae, utque universarum Dioecesium Fideles Nostris Monitionibus obsecundarent.

Quapropter Nos cum S. Leone *gratias agimus Deo, et multam fiduciam piae exultationis accipimus, cum Catholicam Fraternitatem ita spiritu Fidei vigere cognoscimus, ut cordibus vestris nihil infirmitatis haeretica possit inferre tentatio.... Quamvis ergo magna Locorum intervalla Nos dividant, unitate tamen Fidei Vobiscum sumus..., cum de vestrae professionis concordia gloriamur: tantum ut sit auxiliante Domino constantia perseverans, dicente Apostolo: VOBIS ENIM DONATUM EST PRO CHRISTO, NON SOLUM UT IN EUM CREDATIS, SED ETIAM UT PRO ILLO PATIAMINI* (a). Angores vestri sunt Nobiscum communes:

 Com-

(a) Epist. *ad Martinum Presbyterum* in Collect. Concil. *Labbei* edit. recentiss. *Ant. Zatta* num. LXXIV. To. VI. col. 95. litt. B. C.

Compatimur enim (veluti ajebant *Sardicenses Patres* Arianae persecutionis tempore) *Fratribus Nostris patientibus , et eorum passiones Nostras proprias arbitramur , et Nostras lacrymas cum Vestris commiscuimus* (*a*) .

Vos quoque animum Nostrum consolatione affecistis , Dilecti Filii Canonici , et Parochi singulari laude digni , Universitatum, et Sorbonae praesertim , Professores virtute praestantes , et de Religione in hoc potissimum rerum discrimine optimè meriti , Seminariorum Rectores , aliique cujusvis generis Ecclesiastici , Sacrae Virgines , et Laici etiam , qui Nostris hortationibus inhaerentes , constantes in Fide perstitistis , et munera vestra ita obiistis , ut multi ex Vobis , exemplo Pastorum vestrorum , contumelias , exilium , carceres , aliasque vexationes magna virtute pertulerint . Non pauci etiam ex Clero vestri secundi Ordinis ad Conventum Nationis Gallicanae Deputati , egregii sane Viri , et tum ipsorum doctrina , tum bonae causae defensione percelebres , suos erga Nos constantiae , obsequii , et observantiae sensus praeseferre gloriati sunt , litteris ad Nos datis sex ab hinc mensibus: idemque praestiterunt alii ex secundo Ordine Ecclesiastici in unum collecti una cum Ven. Fratre *Francisco Episcopo Claraemontensi* , suis ad Nos datis litteris die 22. mensis Januarii , nec non alii hisce adhaerentes die 17. Februarii hujus anni ; quos propterea hoc loco meritis laudibus commemoramus .

Major autem cumulus consolationis accessit propter Vos , Dilecti Filii secundi Ordinis Ecclesiastici , qui vix Nostro judicio , Nostrisque monitis auditis , illustre veterum quorumdam *Galliae Episcoporum* imitati estis exemplum . Nam sicuti illi post probatam una cum Orientalibus Episcopis *erroneam Concilii Ariminensis formulam*, agnoscentes *fraudem* passam esse eorum simplicitatem , sese retulerunt *ab his omnibus , quae per ignorantiam perperam gesta sunt . . ., maximèque eorum Sacerdotes Apostatas respuentes , qui in loca Fratrum indignissimè exulantium , quorumdam aut ignoratione , aut impietate sunt subrtituti* (*b*) ; ita et Vos alacres *impium illud sacramentum* ejurastis , quod vel metus , vel ignorantia , vel deceptio a Vobis extorserat ,

rat ,

(*a*) Epist. *ad Ecclesiam Alexandrinam* in cit. Collect. *Labbei* Tom. III. col. 55. lit. A., et apud *S. Athanasium Apolog. II.* Op. omn. *Coloniae* 1686. T. I. pag. 759. lit. A.

(*b*) Ita professi sunt Gallicani illi Episcopi *in Synodica Epistola ad Orientales Episcopos* , quae primum edita est *a Nicolao Fabro* initio II. Partis *Fragmentorum S. Hilarii de Synodis* , referturque a *Labbeo* cit. To. III. col. 357. et seqq. , ac praesertim col. 359. litt. B. C.

rat, detestantes eos, qui in hujusmodi sacramento continebantur, errores, Vosque ab Intrusis segregantes, et denique legitimis consentientes, conjunctique Pastoribus, a quibus discesseratis. *Retractationes* hujusmodi ita multae fuerunt, ut quilibet dies semper novas afferret, atque illud inde redundarit, ut qui penitùs excaecati in errore perstare maluerunt, non levi dedecoris nota apud omnes Ordines sint inusti, et de sua existimatione deciderint penès illos etiam, qui ad hujusmodi Apostasiam eos impulerunt; quemadmodum a pluribus Episcopis Nobis nunciatum est.

Hinc mirum nequaquam erit, si gaudium Nostrum propter Vos tantò majus evadat, sitque commune cum Ecclesia universa; ac propterea Vobiscum sequendam ducimus benignè agendi rationem, quam S. Leo cum quibusdam *Episcopis Orientalibus* iniit, qui partes habuerant in ejectione S. Flaviani a Sede Constantinopolitana: Haec enim habuit ad *Anatolium Constantinopolitanum Episcopum* (*a*). *De Fratribus vero, quos ..... Communionis Nostrae cupidos esse cognovimus, eo quod doleant, se contra potentiam, contraque terrores non tenuisse constantiam, sed alieno sceleri praebuisse consensum; cum ita eos formido turbasset, ut in damnationem catholici atque innocentis Antistitis, et in receptionem detestabilis pravitatis trepido famularentur obsequio . . . Volumus, quatenus hi, qui plenis satisfactionibus malè gesta condemnant, et accusare se magis eligunt, quam tueri, pacis, et Communionis Nostrae unitate laetentur . . . Neque enim potest in aliquo benignitas Nostra reprehendi, cum satisfacientes recipimus, quos doluimus esse deceptos.*

Nonnihil quoque recreati animo sumus ex nuncio ad Nos delato, Intrusum *Rothomagensem* sese occupata Sede abdicasse, nec non alios Intrusos fugam arripuisse. Haec porrò intelligentes, bonum illud respeximus, quod ab eorum abdicatione, et fuga profluxit. Hujusmodi enim abdicationes, et fugae satis Fidelibus patefaciunt, qua Intrusi senserint inuri se dedecoris nota, et qualibus conscientiae stimulis agitari, dum larvâ Episcopatus induti Schisma super alios omnes molirentur ac foverent. Caeterum hac in parte gaudium Nostrum plenum esse non potest: Nos enim minime fugit, Intrusum Rothomagensem, tunc cum munus abdicabat, loco sacramenti ejurandi, erroris que detestandi, suam pervicaciam praesetulisse; reliquosque etiam, qui fugam arripuerunt, haud obscura dedisse suae pertina-

(*a*) Epist. LXXX. in cit. edit. *Labbei* To. VI. col. 109. litt. A. B. Pro cujus interpretatione consuli etiam potest epistola, quae praecedit, data *ad Pulcheriam Augustum* loco cit. col. 106. lit. C., et col. 107. A.

ciae specimina, ut proinde opus sit, cum hos, tum alios, qui horum imitentur exempla, Ecclesiae cumulatè, et eo quo debent ritu, satisfacere; nam secus perfrui non poterunt Nostra, et Ecclesiae Communione, quoniam *nec aspere Communionis Nostrae gratia deneganda est, nec temere largienda*, uti docet S. Leo (*a*).

Haec de gaudio: Nunc quae ad *luctum* pertinent. Dolet Nobis vehementer, quod multi ex secundo Ordine Ecclesiastici Viri, et magna Laicorum pars, tametsi per Nos moniti, in errore tamen perstiterint: At vehementius adhuc Nobis dolet, quod in eodem errore perseverarint tum *Augustodunensis Episcopus*, praecipuus Schismatis auctor, tum *Archiepiscopus Senonensis*, tum *Vivariensis*, et *Aurelianensis Episcopi*, utpote qui, cum legitimi Pastores essent, ignorare minime poterant nec Ministerii sui munera et officia, nec injuriae gravitatem, quam in totum Ecclesiae Gallicanae Corpus intulerant, multisque nominibus arctiori vinculo tenebantur Nostris obtemperare mandatis. In se ipsos praeterea suscipiebant, suasque faciebant subjectorum sibi Populorum culpas: Etenim si, ut Pastoribus Inferiorum peccata tribuantur, sola sufficit negligentia, veluti pergit idem S.Leo, *quia inferiorum Ordinum culpae ad nullos magis referendae sunt, quam ad desides, negligentesque Rectores, qui multam saepe nutriunt pestilentiam, dum necessariam dissimulant adhibere medicinam* (*b*); quanto magis damnandi erunt hi infelices Episcopi, qui loco adhibendi errantium morbis medicas manus, sua auctoritate, suoque exemplo bonos etiam ad malum impulerunt.

Vehementissime vero Nobis dolet ipse Schismatis hujus progressus, qui nunquam poterit debita orationis gravitate commemorari. Cum enim Nostrarum superiorum Litterarum tempore non innotescerent Nobis, nisi *octo* tantum Episcopi sacrilegé consecrati, et impiè in totidem Ecclesias intrusi, paulo post infaustissimus Nobis nuncius advenit, tam multis manus impositas nefariè fuisse, ut brevi dierum spatio *fere omnes* istius Regni Ecclesiae ab Intrusis fuerint occupatae.

Si Sanctus Athanasius in invasione *unius* Ecclesiae Alexandrinae, quam *Georgius per Edictum Principis contra Canonum Ecclesiasticorum instructionem* occupaverat, jure ac merito in haec verba prorupit, *Nunquam quidquam tale auditum est in Orbe terrarum . . Nunc universa Ecclesia injuriâ est affecta, et Sacrarium contumeliosè habitum, et quod magis est, pietas ab impietate persecutionem perpetitur* . . . . Etenim *patiente uno membro, compatiuntur*

et

(*a*) Cit Epist. LXXX. *ad Anatolium Cp. Episcopum* Tom. VI *Labbei* col. 109. lit. D.

(*b*) Epist. ad *Januarium Episcopum Aquilejensem* apud *Labbeum* num. XVIII. Tom. V. col. 1318. lit. B.

et reliqua membra (a); quanto magis Nos in repentina *omnium* fere florentissimi Regni Ecclesiarum occupatione exclamare debuimus, *nihil simile unquam in Ecclesia Dei accidisse*.

Item si antiquissima Romana Synodus, ad quam Episcopi Galli confugerant cum ob alias causas, tum maxime quod plures Episcopi alienarum Dioecesium partes praecipitanter invaserant, irregularesque Ordinationes peregerant, aliosque non rite jurisdictionis actus obierant, gravissimè illis respondit: *Si quis certè fines alienae possessionis invaserit, reus violentiae judicatur. Quid curritur? Quid festinatur, ut Regula Ecclesiastica conculcetur? Leges humanae tenentur, et divina praecepta contemnuntur: praesens gladius formidatur, et temporalis poena; divina vero vindicta, quae habet flammas gehennae perpetuas, negligitur. Videritis quae praesumptio fecerit: ex hoc si quis in aliena Dioecesi ausus fuerit Ordinationem facere, eamque praesumere, sciat se de statu suo posse periclitari, qui alienam Ecclesiam invadere praesumpserit. Non est saeculare aliquid, non sunt mundanae promotiones* (b); Si, inquimus, praedicta Synodus eos ita reprehendit Episcopos, qui nonnisi *partem* alienae Dioecesis invaserant, quanto majori reprehensione digni erunt non solum *omnes Pseudo-Episcopi*, qui minus rite electi, et sacrilegè ordinati Episcopales Sedes, quibus legitimi praeerant Pastores, absque canonica missione invaserunt, *integrasque* Dioeceses occuparunt, sed *quatuor* etiam illi Pastores legitimi, quorum tres Decreta Nationalis Conventus amplexi *partem* occuparunt *alienarum* Dioecesium, *suarumque partem* dereliquerunt; alter vero dum primus, duobus conjunctis Episcopis Adsistentibus, Intrusos consecrando *Pater* evasit Pseudo-Episcoporum, in causa fuit, cur reliquae Sedes invaderentur, derelicta etiam *propria* Sede, ut Intruso locum aperiret.

Accidere sane non potest, *ut bono peragantur exitu, quae malo sunt incboata principio* (c). Longum quidem, luctuosumque esset verbis exprimere hoc loco corruptum undique Ecclesiarum Galliae statum, et gravissima ea damna, quae ab hujusmodi Intrusis Religioni allata sunt. Illud sufficiat animadvertere, quod sacro legitimoque Regimini prophanum et sacrilegum Regimen suffecerunt: Cum enim glorientur ipsi Episcoporum *Constitutionalium* nomine nuncupari, satis

 agno-

(a) *Epist. Catholica ad omnes ubique per Ægyptum &c. Orthodoxos Episcopos* cit. Op. Omn. Tom.I. pag. 943.litt B C., et pag.949.B.

(b) Can. XV. in cit. *Labbei* recentissima edit. Tom. III. col. 1138. lit E., et col. 1139. A. B. Hujus Synodi Canones, sive *Epistolam* spectare *ad Innocentium I.* opinatus est *Sirmondus*, ut in Nota I. adjecta verb. *Canones*.

(c) *S.Leo* Epist. *ad Episc. Afric.* apud *Labbeum* num.XII.To.V.col.1258. lit.C.

agnoscere videntur, se Catholicos Episcopos minimè esse; adeoque a Sacris Ministeriis repellunt, atque arcent eos, qui juxta Ecclesiae Ritus unicè Pastores legitimi appellantur, et sunt: Cum autem illi sese in Sedes Episcopales intruserint, alios sui similes ad Regimen Parochiarum intrudunt, quos Ecclesia aversatur et rejicit, quosque sola Constitutio agnoscit ac probat, corrumpentes Sacras Ordinationes, Sacramentorumque administrationem; utque omnia paucis complectamur, Ecclesiam, ejusque Auctoritatem divinitùs institutam Imperio subjicientes, necnon veritati errorem, pietati impietatem subrogantes, juxta germanam praedictae Constitutionis analysim.

Quoniam verò proprium semper, et peculiare *Haereticis*, *Schismaticisque* fuit simulatione uti; ita hujusmodi etiam Intrusi nil habent antiquius, quàm ut *per simulationem* Populos in errorem inducant, dum omnes actus suos quodam quasi velamine charitatis praetexunt; dum tuentur, ac laudant Constitutionis reformationes, perinde ac si antiquiori, ac puriori Ecclesiae Disciplinae essent accomodatae; dum habere se jactant sinceram cum Ecclesia, et cum hac Sancta Apostolica Sede Communionem. Huc spectant *Nunciatoriae* tantum epistolae, quas exemplum priorum Intrusorum sequentes, alii etiam posteriores ad Nos miserunt; huc *Cohortationes* de precibus pro Nostra salute, atque incolumitate fundendis.

At hujusmodi contestationum, officiorumque genus agnoscitur depromptum, veluti ex Archetypo, a nefariis Schismaticorum, et Haereticorum Scholis. Nam legimus *Photium* scripsisse S. Pontifici Nicolao (*a*), *Lutherum* Leoni X. (*b*), *Petrum Paulum Vergerium* juniorem Julio III. (*c*); qui omnes dum effingebant obedientiam et unionem cum Apostolica Sede, querebanturque de insimulata pravitate eorum doctrinae, conjunctim eidem S. Sedi insultabant, pravosque errores edocebant.

Ita et hodierni *Episcopi intrusi* opus recenter evulgarunt, in quod omnes conjecerunt erroneos, schismaticos, et haereticos, saepius refutatos atque rejectos, sensus, quibus nonnullae ex suis Pastoralibus Epistolis, aliique Libelli non sine gravissima Ecclesiasticae historiae perturbatione redundabant, cui quidem operi insidiosum praefixerunt Titulum = *Accord de vrais principes de l'Eglise, de la Morale, et de la raison sur la Constitution Civile du Clergé de France par les Evêques des departemens Membres de l'Assemblée Nationale constituans, A Paris* 1791. =, adjectâ in fine ejusdem improbi Operis

(*a*) Epistolae leguntur apud *Baronium* ad Ann.859. num.61., & ad Ann. 861. num. 34.

(*b*) *Operum Lutheri* Tom.1. pag.65., edit. *Jenae* 1612. pag.183. et pag.385.

(*c*) Opuscul. italicè impress. sine loco editionis, et sine Anno.

Operis, ad Populos facilius decipiendos, ementita quadam Epistola; perinde ac si illa ad Nos missa fuisset. Sed ad Bonorum instructionem, eorumque solidandam perseverantiam, non deerimus exprimere pestilens virus, quod undique ex pravo Opere emanat.

Interea praeterire non possumus *duplicem fallaciam*, quam Episcopi intrusi evulgant intrepidè ad retrahendos Populos ab obedientia Apostolicis Nostris Monitionibus debita, quarum unaquaeque est alterâ deterior. Pertinet *prima* ad negatam authenticitatem Nostrarum Litterarum: hujusmodi autem commentum magis congruum esse non potest, planèque consentiens illi, ex quo fonte profluxit. Qua enim bona fide dubitari potest de Nostrarum Litterarum veritate, quae Nostra Manu obsignatae ad Metropolitanos Galliae missae sunt, quaeque jussu Nostro Typis Romanis editae, non per Regnum Galliae modò, sed per omnes etiam Catholici Orbis partes circumlatae sunt, ea prorsus ratione, qua de hisce Nostris Litteris fiet? Quomodo igitur Apocriphum dici potest Monumentum illud, quod Nostrum est, quod unicè dimanat a Nobis, quodque tanta solemnitate vulgatum, nullum ambiguitati relinquit locum, quod denique tale est, ut quilibet illud facili negotio distinguat ab aliis corruptis, et commentitiis Monumentis, quae Refractarii Nostro Nomine edi curarunt in vulgus, non sine summa audacia, ac manifesta calumnia, ad approbationem conciliandam Civili Constitutioni Cleri, per Nos a suo usque initio plurimo cum horrore detestatae?

Spectat *alia* fraudolenta Intrusorum fallacia, et circumventio ad defectum cujusdam Civilis formae in publicatione Litterarum Nostrarum. Etenim nec ipsi nesciunt, nec quemquam alium latere potest, hujusmodi formam in praesenti Gallicarum rerum statu adhiberi non posse; ita ut qui hujusmodi formam requirunt, ii nil prius habeant, quàm ut Schisma et Intrusio impunè grassentur. Non latet etiam, hanc Civilem formam non esse necessariam, maximè cum res sit *de causa majori*, quae ad Nos et spectat, et per Episcopos delata est; quod quidem Catholici omnes fatentur, et declaravit Valentinianus Augustus in *Novella*, quae subsequitur Epistolam S. Leonis Magni *ad Episcopos per Provinciam Viennensem constitutos* (a) perspicuis hisce verbis: *Et erat quidem ipsa Sententia* (S.Leonis) *per Gallias etiam sine Imperiali sanctione valitura. Quid enim tanti Pontificis authoritati in Ecclesiis non liceret?* Et Clerus etiam Gallicanus agnovit, ubi actum est de vulgandis encyclicis Litteris Decessoris Nostri Benedicti XIV., *Minimè* (inquiens) *indigetis Regia auctoritate ad evulgandam tanquam Regulam Sanctae Apostolicae Sedis Responsionem in re merè spirituali* (a). Quae

---

(a) Epistol. X. part. 2. *Operum S.Leonis* edit. *Tyrnav.* 1767.

Quae hactenus diximus de lacrymabili Schismatis statu, cui mirum in modum inserviunt Intrusi, si attentè perpendantur, quisque facilè intelliget, quàm Nos verè cum S. Athanasio exclamare possimus (b), *Nondum intellexistis solvi Christianismum, et callidè sub alia specie Diabolum oppugnare Ecclesiam?*

In tanta rerum Ecclesiae Gallicanae conversione, ac in tanta criminis adeo publici gravitate potuissemus Nos equidem *jam nunc* contra Contumaces devenire ad comminatas Excommunicationis poenas; cum longo undecim mensium et amplius intervallo a Nostrae Monitionis die nullum ab iisdem poenitentiae signum apparuerit. Nihilo tamen minus, cum Monitionem Nostram non inanem apud multos fuisse videremus, atque caeterorum aliquantùm expectandam ejusmodi imitationem duceremus, et cum praeterea consideraremus magnam Dei longanimitatem, qui peccatores sustinet in multa patientia, nec vult eos perire, sed ad poenitentiam adduci; audito priùs consilio selectae Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Congregationis coram Nobis habitae *die 19. Januarii hujus Anni*, benignè adhuc agendum Nobis esse cum Contumacibus arbitramur, si fortè suum in cor redeant, ac ad Deum convertantur. Nondum enim paternam exuimus erga ipsos misericordiam; et quemadmodum *Mulier oblivisci non potest infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui* (c), ita S. R. E. suos Filios, licet inobsequentes, ac pervicaces, oblivisci non potest, sed pietate in illos potiùs, quàm iracundiâ permovetur. Quamobrem non sine gravi fletu, ac gemitu Nos viscerum Nostrorum divisionem timentes, ab Excommunicationis Sententia ferenda modò abstinemus, diutius etiam differentes ultionem, ut locum habere possit correctio; firma tamen manente *Suspensionis* poena inflicta per Nostras Litteras diei 13. Aprilis.

Quapropter statuimus novam hanc, et *peremptoriam* Monitionem facere, *secundae* et *tertiae* aequivalentem, qua *sexaginta dies* a die, quo praesentes hae Litterae datae sunt, numerandos *pro secunda, et alios proximos sexaginta dies pro tertia Monitione* assignamus, monentes scilicet.

I. Sacrilegos Episcoporum intrusorum Consecratores, seu Adsistentes, *Carolum Mauritium Episcopum Augustodunensem, Joannem Baptistam Episcopum Babylonis, et Joannem Josephum Episcopum Liddae,* qui

(a) *Proces verbal de l' Assemblée Generale du Clergé de France de l' Année 1765. &c. Seance XX. pag. 77. §. Cette publication.*

(b) *Epist. Cathol. ad omnes ubique Orthodoxos Episcopos* cit. To. I. pag. 570. lit. D, et pag. 571. A

(c) *Isai.* Cap. XLIX. v. 15.

qui quemadmodum funestissimi Schismatis Auctores ob primas, quas facere sunt ausi, Pseudo-Episcoporum Consecrationes caeteris omnibus atrocitate criminis praeiverunt, ita aequum est, ut primi omnium moneantur, et ad debitam emendationem excitentur.

II. *Omnes Pseudo-Episcopos intrusos*, qui absque Electione, Ordinatione, et Missione legitima Episcopales Sedes cum veteris, tum novae et illegitimae erectionis invaserunt, quarum pleraeque legitimis occupabantur Praesulibus, quae vero vacuae erant, per Vicarios Capitulares regebantur ad Leges a Tridentino Concilio praescriptas.

III. *Archiepiscopum Senonensem, Episcopum Aurelianensem, Episcopum Vivariensem, et Petrum Franciscum Marcellum Senonensis Archiepiscopi Coadjutorem*, quorum primi tres etsi canonicè Episcopatum acceperint, ausi sunt tamen alienarum Dioecesium partes invadere, et partes suarum Dioecesium derelinquere juxta Conventus Nationalis Decreta; omnes autem, quemadmodum etiam Episcopi Consecratores, seu Adsistentes, cunctique Episcopi intrusi, veriti non sunt se subjicere Civili Constitutioni Cleri per Civicum sacramentum purè, et simpliciter praestitum, quod Nos in Litteris die 13. Aprilis datis *errorum omnium venenatum fontem, et originem* esse declaravimus.

IV. *Parochos, et alios quovis nomine Curam Animarum exercentes in Titulo*, qui praeterquamquod sacrilego illo se jurejurando polluerunt, sive integras invaserunt Paraecias tam veteris, quàm novae et illegitimae erectionis, sive earum partes, per institutionem nulliter receptam vel ab intrusis Episcopis, vel ab Archiepiscopo Senonensi, et ab Episcopis Aurelianensi, et Vivariensi, legitimis quidem, sed Civico juramento obstrictis, extra pristinos fines respectivarum Dioecesium, etiamsi aliqui ex ipsis ritè antea ad Parochiale munus assumpti fuissent.

V. Denique *Vicarios omnes, aliosque Presbyteros*, quocumque nomine appellentur, ad Jurisdictionis actus exercendos, vel ad munia Ecclesiastica obeunda delegatos, sive approbatos ab intrusis Episcopis, qui in alios transferre nequeunt jus, quod ipsi non habent.

Quos omnes ita monitos, nisi Nobis constiterit intra praefinitum illud temporis spatium, quod superius assignavimus, pro suo quemque crimine debita, ut par est, emendatione Ecclesiae satisfecisse; tum sane etsi *dolebimus, et deflebimus, et plangemus, et visceribus dissecabimur, ut qui privemur propriis membris; tamen non ita dolebimus* (a), quin in Causa tam gravi, pro criminum acerbitate,

(a) *S. Jo. Chrisost. Homil. XI. in Cap. IV. Epist. ad Ephes.* Tom. XI. pag. 87. edit. *Paris.* 1734.

Digitized by Google

te, pro delinquentium multitudine, pro contagionis periculo, eo tandem deveniamus, quod Apostolicae servitutis, et canonicae providentiae ratio a Nobis postulat, ut scilicet Excommunicationis sententiam in eos feramus, eosque edicamus, atque mandemus ab Ecclesiae Communione segregatos. & tamquam Schismaticos pervicaces habendos, et vitandos esse declaremus.

Quam postremam Canonicam Monitionem, paternae hortationis, et lenitatis plenam, etsi nunc ad Episcopos Consecratores, seu Adsistentes, ad Episcopos intrusos, eorumque Vicarios, ad Episcopos juratos, ad Parochos item intrusos, et ad Vicarios, seu Presbyteros ab intrusis Episcopis delegatos, vel approbatos convertimus, propterea quod eorum crimen multo sane gravius, et perniciosius est, vel ob ipsam delicti rationem, vel ob personarum dignitatem, et auctoritatem, quae duo plurimùm valent ad alios tum exemplo, tum usurpatae Jurisdictionis usu corrumpendos; nihilominus *Monitos* volumus etiam *caeteros*, qui editae Constitutionis Auctores, Fautoresque sunt, et Juratos omnes, maxime Viros Ecclesiasticos, ac praesertim Parochos, Seminariorum Superiores vel Rectores, Universitatum et Collegiorum Profeſsores aut Moderatores, ne, si in suo delicto contumaces, obstinatique perstiterint, suo tempore similem poenam evasuros se putent.

Dum autem haec loquimur, dum ad minas istas confugimus, Deum testem vocamus, quantopere nollemus armis hisce spiritualibus uti, si secus fieri posset: lenitati enim, et misericordiae libentissimo semper animo, severitati autem, nisi inviti, et necessitate coacti locum damus; ac propterea omnes hujus Schismatis quovis modo participes, maximeque Sacros Ministros in Visceribus JESU CHRISTI iterum enixè hortamur, et obsecramus, ut cogitent, quàm indignum, quàm perversum, quàm miserrimum sit, Fideles, praesertim Ecclesiasticos, exitiali huic Schismati favere et obsecundare, quod iniquo Philosophorum Novatorum consilio, majorem partem Conventus Nationalis constituentium, conflatum in suo pene ortu, modò ipsi obstitissent, extinctum fuisset. Horreant sane meditantes, quàm *terribilis expectatio judicii, et ignis aemulatio eos consumptura sit* (*a*), quorum opera efficitur, ut Schisma, quod per eorum poenitentiam tolli posset, etiam perduret, et per florentissimas Galliae Provincias latissimè grassetur, ac invalescat.

Desunt forsan illustria *excitamenta Gallorum* ad revocandum Civicum jusjurandum? Siquidem patet, quod plurimi ex Gallis, scientia praestantiores, dociles sese ostenderunt in detestandis erroribus propugnatis: Etenim usque ab initio V. Saeculi *Leporius* Monachus edidit suorum errorum retractationem, quae lecta fuit in V. Syno-
do

(*a*) *S. Paul. Epist. ad Haebr.* Cap. X. v. 27.

do Africana, et transmissa Gallicanis Episcopis (*a*); *Lucidius* Presbyter alteram direxit Synodo Arelatensi (*b*); non secus se gessit *Joannes Gerson*, qui retractationem emisit ope lectionis Librorum *S. Bonaventurae* (*c*). Hos subsequuti sunt *Petrus de Marca* (*d*), *Franciscus Fenelon* Archiepiscopus Cameracensis summa cum laude commemorandus (*e*), aliique plures Gallicani Scriptores, è quorum conspectu quis erubescere, vel perfractè renuere poterit, eos imitari, qui errores suos in eximiam gloriam, et honorem converterunt? Nos firma spe adducimur fore ut abbreviata non sit manus Domini super omnes Intrusos, et Schismaticos, utque aberrantes eorum animi in viam salutis revocentur, ac ipsi tot Majorum exemplis excitati cum retractatione impii juramenti sacrilegas damnent Consecrationes, praeoccupata abdicent Sacerdotia, legitimosque Pastores agnoscant.

Vos interim, Ven. Fratres, quos, audita hac postrema Nostrarum Litterarum Monitione, pro vestri Gregis salute correptos tremore cernere jam videmur, atque audire clamantes cum Paulo (*f*), *Quis infirmatur, et Ego non infirmor? Quis scandalizatur, et Ego non uror?* Vos, inquimus, dum hasce Litteras publicè vulgabitis, Nostris sollicitudines vestras adjungite, ferventiores D. O. M. preces adhibete, iterate hortationes, praeceptionesque vestras, ut in tanta temporum acerbitate, in tanto Animarum discrimine et stantium Fidelium constantiam confirmare, et lapsorum infirmitati opitulari possitis. Sed lapsis in primis ob oculos ponite, nil sanè aeternae eorum saluti, nil verae eorum gloriae, nil universae Ecclesiae laetitiae tantopere conducturum, nil denique futurum tam gratum, quàm istud *obedientiae* Sacrificium, quod Nos modò eos PER VISCERA DEI NOSTRI, PER ADVENTUM DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI rogamus, flagitamus, obsecramus. Haec autem facientes, pergetis esse, qui jam estis, *boni Ministri CHRISTI JESU, enutriti verbis Fidei, et bonae doctrinae, quam assecuti estis* (*g*).

Vos quoque, Dilecti Filii spectabilium Capitulorum Canonici

(*a*) Legitur apud *Mar. Mercatorem* Tom. I. Dissert. 2. *de Synodis* edit. *Garner* [Pa]ris. 1673. pag. 224.

(*b*) Refertur a *Sirmondo* = *Histor. Praedestinatiana* = Cap. 7. Tom. IV. Operum [ed]it. *Paris.* 1696. pag. 418.

(*c*) Exscribitur a *Desirant.* in Oper. inscript. *Consilium Pietat. de non sequend. [Pl]antib.* Tom. I. dissert. II. Cap. 1. pag. 180. ad fin. edit. *Rom.* 1720.

(*d*) Apud eumdem *Desirant.* loc. proxim. citat. Cap. 17. pag. 133. et seq.

(*e*) Extat in Lib. *Relation des Actes, et deliberations concernant la Constitution en forme de Bref de N. S. le Pape Innocent XII. du douzieme Mars* 1699. Edit. [Pa]ris. 1700. pag 39.

(*f*) 2. *ad Corinth.* Cap. XI. v. 29.

(*g*) *S. Paul.* 1. *ad Timoth.* Cap. IV. v. 6.

nici, Parochi, Sacerdotes, aliique Gallicani Cleri Ministri, Fideles demum universi in Galliarum Regno degentes, qui constantia, et Religionis studio caeteris antecelluistis, preces vestras cum Nostris, cumque Pastorum vestrorum precibus conjungite, et clamate in cinere, oratione, et jejunio *Parce Domine, parce Populo Tuo*: Nam bonus est, et misericors Deus, qui cum Sacerdotium, et Regnum videbit lacrymari, statim quasi compatiens ad commiserationem flectetur. Hinc gaudentes infortunia tolerate, quae Vobis acciderunt, quaeque fortasse etiam accident, *donec Dei Omnipotentis dextera omnia Diaboli arma confringat*; *cui ob hoc aliquid audere permittitur, ut a Fidelibus Christi gloria majore vincatur . . . , quoniam ubi Veritas est Magistra, nunquam desunt Divina solatia, Fratres Carissimi* (*a*).

Super omnia etiam atque etiam commendamus Vobis, atque praecipimus, ut legitimis vestris Pastoribus semper haerentes *caveatis*, ne ullo modo communicetis, praesertim in Divinis, cum Intrusis, et Refractariis, quocumque nomine appellentur, nec non et *caveatis* a praefato scelesto, et captioso Opere *Accord des vrais principes &c.*, a Pastoralibus et a Nunciatoriis Epistolis, et ab aliis cujuscumque generis scriptis per eos vulgatis, ac fortasse vulgandis, ut dum Civilem Cleri Constitutionem defendunt, Schisma ipsum confirment: Et quemadmodum Nos prioribus Nostris Litteris reprobavimus jam, atque damnavimus Constitutionem hujusmodi, ita novis etiam hisce litteris Opus praedictum, Pastorales et Nunciatorias Epistolas, et reliqua omnia scripta, Supremi, quo fungimur, Apostolatus Officio reprobamus, rejicimus, atque damnamus.

Det Deus in multitudine miserationum suarum Nostris Pastoralibus curis incrementum, ut qui Fideles stant inter Vos, confirmentur, et qui lapsi sunt, erigantur. Sic Deum rogamus, et obsecramus, et *flectimus* (ut Apostoli Pauli *ad Ephesios* scribentis (*b*) verbis utamur) *genua Nostra ad Patrem D. N. J. C. . . . . , ut det Vobis secundum divitias gloriae suae virtute corroborari per spiritum ejus in interiorem hominem, Christum habitare per Fidem in cordibus vestris in charitate radicati, et fundati*; et in horum Coelestium donorum pignus Vobis, Dilecti Filii Nostri, Ven. Fratres, ac Dilecti Filii, Apostolicam Benedictionem ex intimo paterno Corde peramanter impertimur. *Datum Romae apud Sanctum Petrum die decimanona Martii* MDCCXCII. *Pontificatus Nostri Anno Decimo Octavo*.

PIUS QUI SUPRA.

(*a*) *S. Leo* in Epist. ad *Martinum Presbyterum* apud *Labbeum* num. LXXIV. Tom. VI. col. 97. lit. B.

(*b*) Cap. III. v. 14. & 15.

VA1
1546097